

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการศึกษา

การศึกษา เรื่อง “การพัฒนากระบวนการประสานงานด้านต่างประเทศในทัศนะของบุคลากรกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

โดยใช้วิธีการการศึกษา 2 วิธี ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Document Study) โดยการศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น ตำรา เอกสารและบทความทางวิชาการ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิทยานิพนธ์ และการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาอ้างอิงประกอบการศึกษา

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) เป็นการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เรื่อง “การพัฒนากระบวนการประสานงานด้านต่างประเทศในทัศนะของบุคลากรกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” ได้แก่ข้าราชการ ระดับ 3-8 ที่มีความเกี่ยวข้องและรับผิดชอบการดำเนินงานด้านต่างประเทศ โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างจากสำนัก กอง สังกัดส่วนราชการระดับกรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เฉพาะบริหารราชการส่วนกลาง) รวม 5 กรม ได้แก่ (1) สำนักงานปลัดกระทรวงฯ (2) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (3) สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (4) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ และ (5) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เลือกสุ่มเพื่อการศึกษาครั้งนี้มีขนาดประชากร รวมทั้งสิ้น 460 คน และมีขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 211 คน โดยการนำใช้สูตรการคำนวณหาขนาด

กลุ่มประชากรตัวอย่างของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (ศศิปพัฒนัย ยอดเพชร, 2549, น. 162-164)
 จำแนกรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3.1
 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ส่วนราชการ	ขนาดประชากร	ขนาดตัวอย่าง
สำนักงานปลัดกระทรวง	79	37
- สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์	34	16
- สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์	45	21
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	103	47
- สำนักบริการสวัสดิการสังคม	50	23
- สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก	53	24
สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	116	53
- กองส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย	30	14
- สำนักส่งเสริมสถาบันครอบครัว	42	19
- สำนักส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย	44	20
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ	116	53
- สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก	35	16
- สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน	46	21
- สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ	35	16
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ	46	21
รวมทั้งสิ้น	460	211

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาสร้างแบบสอบถามขึ้นจากการประมวลความคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล โดยได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปทดสอบกับประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด และในชุดแบบสอบถาม แบ่งประเภทคำถามเป็น 2 แบบ คือ คำถามแบบปลายปิด (Close Questions) และคำถามแบบปลายเปิด (Open Questions) และแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อายุราชการ หน่วยงานที่สังกัด ตำแหน่ง ระดับชั้น (ซี) แหล่งความรู้และประสบการณ์ด้านการประสานงานเป็น ข้อคำถามที่กำหนดให้ตอบตามความเป็นจริงตามตัวเลือก จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทัศนคติของบุคลากรต่อการพัฒนากระบวนการประสานงานด้าน ต่างประเทศอย่างสมานฉันท์ เป็นข้อคำถามแบบปลายปิด จำนวน 25 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลทัศนคติของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านต่างประเทศต่อวิธีการบริหาร ทรัพยากรทางการบริหาร เป็นข้อคำถามแบบปลายปิด จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลทัศนคติของบุคลากรต่อระบบการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็น ข้อคำถามแบบปลายปิด จำนวน 20 ข้อ

แบบสอบถามส่วนที่ 2-4 เป็นคำถามเพื่อวัดระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการ พัฒนากระบวนการประสานงานด้านต่างประเทศอย่างสมานฉันท์ วิธีการบริหารทรัพยากรทางการ บริหาร และระบบการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยการใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	=	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	=	4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	=	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	=	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	=	1 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	0 คะแนน

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น เป็นข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้ประชากร กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 2 ข้อ

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือชุดทดสอบ โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการ เพื่อตรวจสอบข้อคำถาม และนำข้อแนะนำ ข้อผิดพลาดมาปรับปรุง แก้ไข ก่อนการนำไปทดสอบ (Pre-test) เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการ ระดับ 3-8 ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านต่างประเทศ จากสำนักงานปลัดกระทรวงฯ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ จำนวน 30 ราย ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทดสอบจริง และไม่เก็บข้อมูลซ้ำในกลุ่มประชากรชุดทดสอบเครื่องมือ

ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามชุดเครื่องมือ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าทดสอบความเชื่อมั่นแบบทดสอบในภาพรวม .9086 แบบทดสอบส่วนที่ 2 ทักษะของบุคลากรต่อการพัฒนากระบวนการประสานงานด้านต่างประเทศ อย่างสมานฉันท์ ได้ค่าทดสอบความเชื่อมั่น .8890 แบบทดสอบส่วนที่ 3 ทักษะของบุคลากรต่อวิธีการบริหารทรัพยากรทางการบริหาร ได้ค่าทดสอบความเชื่อมั่น .9195 และแบบทดสอบส่วนที่ 4 ทักษะของบุคลากรต่อระบบการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ได้ค่าทดสอบความเชื่อมั่น .8936

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 แหล่งที่มา คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการ ระดับ 3-8 จากส่วนราชการระดับกรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยผู้ศึกษาใช้วิธีแจกแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วและเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 211 ชุด และเก็บแบบสอบถามกลับคืนได้ จำนวน 185 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.7
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาค้นคว้าจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารรายงาน บทความทางวิชาการที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSS) ประมวลผลข้อมูลพื้นฐานของประชากรและระดับความคิดเห็นจากแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งตามระดับการเห็นด้วย ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด = 5 คะแนน

เห็นด้วยมาก = 4 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง = 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย = 2 คะแนน

เห็นด้วยน้อยที่สุด = 1 คะแนน

ไม่เห็นด้วย = 0 คะแนน

$$\begin{aligned} \text{การพิจารณาระดับเฉลี่ย แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยใช้สูตร} &= \frac{\text{MAX} - \text{MIN}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{3} \\ &= 1.33 \end{aligned}$$

และ การแบ่งระดับการแปลผล ตามค่าคะแนน 3 ระดับ ดังนี้

1.00 - 2.33 = ระดับน้อย

>2.33 - 3.67 = ระดับปานกลาง

>3.67 - 5.00 = ระดับมาก

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage) ของคำตอบตามแบบสอบถามที่ให้เลือกตอบ เพื่อหาค่าเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประชากร

2. การวิเคราะห์ โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ของคะแนนรายข้อตามแบบสอบถาม เพื่อวัดระดับทัศนคติการเห็นด้วยของประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2-4 รวมทั้ง การใช้ Rating Scale

3. การหาค่าทางสถิติ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ โดยการใช้ t-test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของตัวแปร (One-Way Analysis of Variance) F-test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การนำเสนอข้อมูล

ผู้ศึกษานำเสนอผลการศึกษาคั้งนี้ โดยการนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ตาราง